

8. การตอบสนองของพันธุ์ต่อระยะปลูก (ปีที่ 3) Effect of Plant Spacing on Cassava Leaf Production

อัจฉรา ลิ้มศิลา สมลักษณ์ จูฑังคะ แฉล้ม มาศวรรณนา เสาวรี ตั้งสกุล
สุนัย รัมมะฉัตร กิตติพร เจริญสุข ศุภร์ เก็บไว้

บทคัดย่อ

ศึกษาผลผลิตยอด (ใบและลำต้นอ่อน) ของมันสำปะหลัง 2 พันธุ์ ที่ใช้ระยะปลูก 3 ระยะ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครราชสีมา ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา ศบ.ป. มหาสารคาม และ ศบ.ป. สกลนคร ในฤดูปลูก 2549/50 วางแผนการทดลองแบบ Split plot in RCB มี 4 ซ้ำ Main plot เป็นระยะปลูก 3 ระยะ 30x30, 60x30 และ แถวคู่ (30x30 เซนติเมตร เว้นระยะระหว่างแถวคู่ 60 เซนติเมตร) Sub plot เป็นมันสำปะหลัง 2 พันธุ์ คือ ระยะของ 5 และ/หรือ ระยะของ 72 และ/หรือ เกษตรศาสตร์ 50 ใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา 100-36-36 กิโลกรัม N-P₂O₅-K₂O 2 ต่อไร่ โดยใช้ปุ๋ย 2 ชนิด ได้แก่ ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ครั้งละ 80 กิโลกรัมต่อไร่ จำนวน 3 ครั้ง ใส่พร้อมปลูก หลังเก็บเกี่ยวครั้งที่ 2 และครั้งที่ 4 และปุ๋ยสูตร 46-0-0 ครั้งละ 80 กิโลกรัม จำนวน 2 ครั้ง หลังเก็บเกี่ยวครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 เก็บเกี่ยวยอดครั้งที่ 1 เมื่ออายุประมาณ 2 เดือน และเก็บเกี่ยวครั้งต่อไป ตามการเจริญเติบโต ผลการทดลองสรุปได้ดังนี้

ระยะของ พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตยอดแห้งสูงกว่าพันธุ์ระยะของ 5 (2.197 และ 1.801 ตันต่อไร่ ตามลำดับ) ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร ให้ผลผลิตสูงกว่าระยะปลูกอื่นๆ (ได้ผลผลิตยอดแห้งเฉลี่ย 2.299 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตหัวเฉลี่ย 3.137 ตันต่อไร่)

ขอนแก่น น้ำท่วมเสียหายหลังจากเก็บเกี่ยวครั้งที่ 1

มหาสารคาม พันธุ์ระยะของ 5 ให้ผลผลิตยอดแห้งสูงกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2.390 และ 2.026 ตันต่อไร่ ตามลำดับ) ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร ให้ผลผลิตสูงกว่าระยะปลูกอื่นๆ (ได้ผลผลิตยอดแห้งเฉลี่ย 2.421 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตหัวเฉลี่ย 5.355 ตันต่อไร่)

สกลนคร พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตยอดแห้งสูงกว่าพันธุ์ระยะของ 72 (1.534 และ 1.129 ตันต่อไร่ ตามลำดับ) ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร ให้ผลผลิตสูงกว่าระยะปลูกอื่นๆ (ได้ผลผลิตยอดแห้งเฉลี่ย 1.399 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตหัวเฉลี่ย 4.167 ตันต่อไร่)

สงขลา พันธุ์ระยะของ 5 ให้ผลผลิตยอดแห้งสูงกว่าพันธุ์ระยะของ 72 (2.910 และ 2.648 ตันต่อไร่ ตามลำดับ) ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร และการปลูกเป็นแถวคู่ ให้ผลผลิตใกล้เคียงกับ กล่าวคือ ได้ผลผลิตยอดแห้งเฉลี่ย 2.829 และ 2.863 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตหัวเฉลี่ย 5.034 และ 4.977 ตันต่อไร่ ตามลำดับ จึงเลือกระยะปลูกได้ตามความสะดวกในการปฏิบัติงานได้ถึง 2 ระยะ

นครราชสีมา พันธุ์ระยะของ 5 ให้ผลผลิตยอดแห้งสูงกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 (2.616 และ 2.447 ตันต่อไร่ ตามลำดับ) ระยะปลูก 30x30 เซนติเมตร ให้ผลผลิตยอดแห้ง 2.583 ตันต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าการปลูกแบบแถวคู่เล็กน้อย (2.548 ตันต่อไร่)

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ระยะปลูกที่ให้ผลดีต่อการผลิตใบและยอดอ่อนมันสำปะหลังเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์สำหรับแต่ละท้องถิ่น และพบว่า กรรมวิธีที่ให้ผลดีในทุกพื้นที่ คือ ระยะปลูกชิด 30x30 เซนติเมตร ซึ่งสามารถแนะนำให้แก่ผู้สนใจปลูกมันสำปะหลังเพื่อผลิตใบและยอดเป็นอาหารสัตว์

นอกจากนี้ยังได้นำผลจากการทดลองนี้ไปทดสอบเทคโนโลยีร่วมกับเทคโนโลยีด้านปรับปรุงพันธุ์และระยะปลูก เพื่อหา package technology ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละท้องถิ่นต่อไป

ภาพแสดง การทดลองปีที่ 1 (2547/48)